

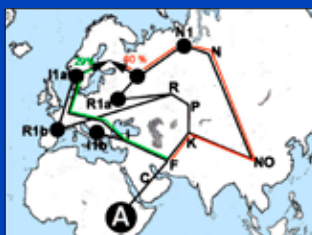
heiskaset

Heiskasten sukulehti nro 2 • 2015

Heiskasten sukkokous
Tuusulassa 15.-16.8.2015
s. 5

Mihin klaniin
Heiskaset kuuluvat?
s. 11

Viimeisten veteraanien
muistot
s. 16

Heiskaset laulavat Karjalaisten laulua

Sisältö

Puheenjohtajan tervehdys	3
Heiskasten sukkokous ja kesäjuhlat 15.-16.8.2015 Tuusulassa Majatalo	
Onnelassa	4
Mihin klaaniin Heiskaset kuuluvat? – osa 2	11
Heiskasten varhaispolvien tutkimus ja sukuhaarojen yhdistäminen	13
Onnela 15.–16.2015	15
Viimeisten veteraanien muistot.....	16
Heiskasten kirjapalsta	18
Toimituksen tervehdys	21
Tuusniemen Heiskaset vuosisatojen saatossa	22
Tavvoo savvoo.....	25
Lehdestä leikattua.....	26
Kuolleita.....	27
Savolainen mäkkärissä.....	29
Jäsenasiaa.....	30
Heiskasten sukuseuran hallitus	31

heiskaset

JÄSENLEHTI 2 • 2015

JULKAISIJA: Heiskasten sukuseura ry.

HEISKASET LEHDEN TOIMITUSNEUVOSTO:

Hannu Heiskanen, Perttu Kähäri ja Eija Heiskanen

VASTAAVA PÄÄTOIMITTAJA: Eija Heiskanen

HEISKASET-LEHDEN TUNNUS: Topi Heiskanen

KANNEN PÄÄKUVA: Heiskaset laulavat Karjalaisten laulua

Kuva: Bo Weckström

TAITTO JA PAINOAIKKA:

Digipaino Keuruskopio Oy
Keuruu

Puheenjohtajan tervehdys

Tämänvuotisen lehtemme kakkosnumeron ilmestymisen aikoihin vaihtelevasäinen kesä alkaa pikkuhiljaa olla loppuillaan. Alkukesä oli kolea ja sateinen. Juhannusviikolla Lapissa käydessäni, menneen talven lumet jököttivät vielä tiukasti tunturien kupeissa ja lämpötila oli päiväsaikaan 2,5 astetta! Onneksi elokuulle sentään ajoittui lämpimän ilman jakso, ja nekin joilla ei ollut mahdollista lähteä etelän lämpöön, saivat nauttia Suomen suvesta.

Seuramme järjesti elokuun puolivälissä todella onnistuneen sukkokokouksen ja -juhlan Tuusulassa Majatalo Onnelassa. Järjestelyt pelasivat hienosti ja sukujuhlatoimikunta oli loihittanut tapahtumaan monipuolista ja kiinnostavaa ohjelmaa. Siitä kiitos kaikille järjestelyihin osallistuneille ja tietenkin kaikille niille noin 90 Heiskaselle, jotka läsnäolollaan mahdollistivat tämän hienon ja perinteikkään tapahtuman. Itse tapahtumasta kerrotaan enemmän toisaalta tässä lehdessä.

Sukukokouksessa seuramme sai uuden hallituksen ja itse kiitän nöyrästi jäseniä luottamuksesta omasta valinnastani seuran hallituksen puheenjohtajaksi seuraaviksi kahdeksi vuodeksi. Hallitus koostuu pienin muutoksin seuran toimintaamme aktiivisesti osallistuneista jäsenistä. On hiukan harmillista, että uusia

vastuunkantajia on niin vaikeaa saada mukaan.

Varsinaisessa sukkokokouksessa piti käsitellä sääntömuutos hallituksen jäsenten minimimäärän laskemisesta nykyisestä yhdeksästä seitsemään. Viime hetkellä tulleen Patentti- ja rekisterihallituksen tiedotteen mukaan sukuseuroille on kuitenkin tehty uudet käytännösäännöt ja näin ollen myös kyseinen sääntömuutosehdotus sisällytetään hallituksessa ensi talven aikana valmisteltavaan uuteen sääntömuutosehdotukseemme. Uudet säännöt on hyväksyttävä seuran varsinaisessa sukkokokouksessa ja varmaan pidämmekin ylimääräisen kokouksen asian tiimoilta ensi vuoden aikana.

Keskustellessamme jäsenistön kanssa elokuisien sukujuhlien Turpakäräjät-osiossa tulevien vuosien sukkokokouksista, kannatusta sai seuran matkan järjestäminen. Vahvimmin ehdolla oli ensi kesäksi järjestettävä Viron kierros, jonka valmistelun hallitus aloittaa heti ensimmäisessä kokouksessaan syyskuussa.

Oikein aurinkoista syksyä kaikille Heiskasille!

Kotkassa loppukesästä 2015

Hannu Heiskanen
puheenjohtaja
Heiskasten sukuseura ry.

Heiskasten sukukokous ja kesäjuhlat

15.-16.8.2015 Tuusulassa

Majatalo Onnelassa

Kauniina ja aurinkoisena elokuisena lauantai-aamuna kokoutui runsaslukuinen joukko Heiskasia viettämään odotettua yhteistä sukujuhlaa. Tuusulassa sijaitsevan Majatalo Onnelan suuri sali täyttyi nopeasti juhlakansasta ja tervehdyksiä vaihdettiin niin tuttujen, kuin vähän vierampienkin kesken.

Paikalle oli saatu muun muassa **Anneli Heiskanen** Nurmijärveltä esittelemään pellavan ja villan käsittelyä ennen vanhaan. Juhlapaikalta löytyivät tietysti myös perinteiset arpajaiset ja Heiskasten sukuseuran omat myyntituotteet. Uusina artikkeleina olivat tällä kertaa korutaitelija **Sanna Nuutisen** suunnittelemat Heiskas-aiheiset hopeakorut, joita tilaisuudessa saattoi tilata itselleen. Juhlasalista löytyi myös perinnepöytiä, joissa pääsi ihastelemaan vanhoja kauniita esineitä.

Tilaisuuden aluksi seuran hallituksen puheenjohtaja **Hannu Heiskanen** toivotti kaikki osallistujat lämpimästi tervetulleeksi tilaisuuteen.

Varapuheenjohtaja Perttu Kähäri toimi tilaisuudessa selkeäsanaisena juontajana ja seremoniamestarina. Ensialkuun pidettiin alta pois virallinen osuus, eli sääntömääräinen varsinainen sukukokous.

Sanna Nuutinen ja Heiskas-korut.

Anneli Heiskanen.

Perinnepöytä.

Vas. Hannu Heiskanen, keskellä Perttu Kähäri, oik. Jorma Heikkilä.

Vasemmalla Markku Heiskanen, oikealla Jorma Heikkilä.

Sukuseuran kokouksessa käsiteltiin kaikki sääntöjen mukaiset asiat. Puheenjohtajana toimi seuran emeritus puheenjohtaja **Markku Heiskanen**. Hän johti puhetta vankalla ammattitaidolla ja höysti juontoonsa sopivasti herkullisia vitsejä sekaan. Sihteerinä kokouksessa toimi seuran sihteeri **Jorma Heikkilä**. Seuran toimintakertomuksen ja -suunnitelmat esitteli puheenjohtaja Hannu Heiskanen. Talouspuolesta vastasi taloudenhoitaja **Kauko Hotti**, joka esitteli tuloslaskelmat ja taseet, sekä seuraavien kahden vuoden talousarviot. Toiminnantarkastajiksi valittiin **Kaija** ja **Timo Heiskanen** Kuopiosta. Kutsussa esitetty seuran sääntöjen muutosehdotus jätettiin vielä hautumaan, koska viime hetkellä tulleen tiedon mukaan sukuseurojen ohjeellisista käytännösäännöistä ilmestyi vastikään uudet versiot ja niiden perusteella on tarkoitus päivittää sukuseuran sääntöjä perusteellisemmin ensin hallituksessa.

Eroava hallitus sai kokousväen luottamuksen sekä vastuuvapauden taloudenhoidon osalta. Uudeksi hallituksen puheenjohtajaksi valittiin seuraavalle kaksivuotiskaudeksi edelleen Hannu Heiskanen ja varapuheenjohtajaksi **Perttu Kähäri**. Muiksi hallituksen jäseniksi valittiin: **Aino Laakso, Paula Erama-Kuosmanen, Voitto Heiskanen, Bo ja Orvokki Weckström, Jorma Heikkilä**, sekä **Kauko Hotti**.

Kokouksen jälkeen nautittiin ansaitusti seuran tarjoamat kahvit vilkkaan puheensorina kera. Tämän jälkeen alkoi varsinainen sukujuhla ja ohjelmaa jatkettiin kevyemmällä osuudella. Perinteisesti alkuun laulettiin Karjalaisten laulu, jota säesti pianolla **Vladimir Heiskanen**. Tuoreustarkastuksen saanut uuden hallituksen puheenjohtaja Hannu Heiskanen piti pienen linjapuheen ja huudatti jälleen Heiskasia kolminkertaisella eläköön huudolla!

Vuoden Heiskasen arvonimen sai tilaisuudessa Heiskaset-lehden toimittaja **Eija Heiskanen**. Hän on toiminut lisäksi pitkään seuran hallituksessa ja ollut edustamassa seuraamme Sukuseurojen Keskusliiton toiminnassa useita vuosia. Pitkäaikaiselle (17 v.!) seuran sihteerille Jorma Heikkilälle myönnettiin seuran eteen tehdystä pyyteettömästä työstä Sukuseurojen Keskusliiton kultainen ansiomerkki.

Näiden muistamisien jälkeen pääsikin sitten seuramme pitkäaikainen sukututkija Kaija Heiskanen ääneen. Hänen mielenkiintoinen esitelmänsä: **Mihin klaaniin Heiskaset kuuluvat** valaisi havainnollisesti Heiskasten DNA-projektia joka käynnistettiin loppuvuodesta 2014. Ensimmäiset mielenkiintoiset tulokset neljästä koehenkilöstä on saatu ja hallitus jatkaa projektia saamansa lisämäärärahan turvin tulevaisuudessa. Projektin tarkoitus on selvittää Heiskasten mahdollinen yhteinen al-

Vas. Vuoden Heiskanen Eija Heiskanen,
oik. Hannu Heiskanen.

Vas. Jorma Heikkilä, oik. Hannu Heiskanen.

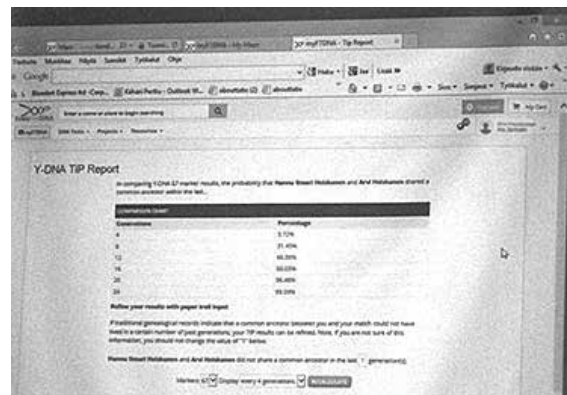

Kaija Heiskanen.

kuperä ja eri sukuhaarojen yhteys toisiinsa. Kuten tiedämme, kun kirjattu historiatieto loppuu 1500-luvulle, siitä taaksepäin on ainut mahdollisuus päästä DNA-tutkimuksen avulla.

Tämän jälkeen pääsimmekin sitten todellisiin tanssin pyörteisiin kun ihastuttavaa nuorta verta astui lavalle. **Klaukkalan Nuorisoseuran kansantanssiryhmä Vinhat** esittivät vauhdikasta tanhua ja menossa mukana oli myös paikallisten Heiskasten lapsia.

Seuraavaksi valtasivat lavan nuoret Heiskas-diskofriikit **Peppina Heikkilä** ja **Ellu Rantamäki**. Tytöt olivat itse tehneet vauhdikkaan

Ote DNA esityksestä.

Kansantanssiryhmä Vinhat.

Peppina Heikkilä ja Ellu Rantamäki.

koreografian ABBA:n ikivihreästä kappaleesta: ***Gimme! Gimme! Gimme! (A Man After Midnight)***.

Tahdin hieman tasaannuttua runoratsomme Jorma Heikkilä lausui itse tekemänsä kalevalamittaisen runon Heiskasten juhlan kunniaksi.

Tahdin hieman tasaannuttua runoratsomme Jorma Heikkilä lausui itse tekemänsä kalevalamittaisen runon Heiskasten juhlan kunniaksi.

Tämän jälkeen lavan valtasi komeaääninen laulumies Vladimir Heiskanen. Hän tulkitsi vahvasti kitarasäes-tyksellään muun muassa vanhan napolilaisen kappaleen *'O sole mio* ja säesti välillä pianolla yhteislaulua tunnelman keventämiseksi.

Seuraavaksi lavalle astelivat sukuseuran vanhat konkarit Eija ja Pauli Heiskanen. He esittivät kokeilevaa nukketatteria ja saimme elävän näytön siitä, kuinka käy kun lähinäkö välistä himmenee ja teksti unhoit-tuu... Sai siinä Töpeliusen Pellava-satu uudentuoreen komediallisen tulkinnan. Kaiken huipennukseksi Pauli vetäisi vielä ulkomuistista runon lopuksi. Kyllä ne Heiskaset ossoo ja kerkii! Sukujuhla päätettiin komeasti Savolaisen laululla, joka vetäistiin täpötäydessä juhlasalissa tietenkin seisaaltaan!

Vladimir Heiskanen.

Monituntisen istumisen jälkeen olikin sitten rentouttavaa mennä ”jumppamaikkamme” Orvokki Weckströmin vetämään vauhdikkaaseen saunajumppaan ja sen jälkeen kutsuikin miellyttävä löylyinen rantasauna ja virkistävä pulahdus lämpöisessä Tuusulanjärvessä.

Puhtoisina ja rentoutuneina, kokoutuivat Heiskaset alkuillasta nauttimaan Onnelan juhlasaliin illan yllätysesityksestä, Nurmijärven Opiston itämaisentanssin ryhmä esittämää, komeaa ja värikästä itämaista tanssiesitystä.

Esityksen jälkeen oltiin sitten valmiina herkulliselle päivälliselle. Tarjolla oli nälkäisille syöjille perinteisen savolaisen pitopöydän antimia. Löytyi niin läskisoosia, nauriskeittoa, kuin paistettuja muikkujakin. *Kylläpä olj kerrannii suummukkaesta sapuskoo*, kuului eräästäkin pöydästä!

Kun ruumis oli hyvin ravittu, alkoi vapaamuotoinen iltaohjelma ravintolan puolella. Alkuunsa Hannu Heiskanen arvuutteli porukalle kinkkisiä vanhoja savolaisia murre sanoja. Pantiin pystyyn pienimuotoinen kisa ja paras tulos oli peräti yhdeksän oikein tiedettyä sanaa kymmenestä!

Markku Heiskanen kertoi herkullisen kaskun 1970-luvun suomalaiskommunistien Kremlin vierailusta ja Jorma Heikkilä kertoili osuvia sattumuksia elämän polun varrelta. Hannun esitykset jatkuivat seuralaisten tuomien perinne-esineiden tunnistuskilpailulla. Hyvin Heiskaset perinne-esineet tunsivat ja **Vilho Heiskanen** juoksutti oikein vastanneille Heiskas-pinssejä pöytiin. Touhukkaan päivän päätteeksi olikin sitten makeiden yöunien aika rauhallisessa ympäristössä.

Pauli ja Eija Heiskanen.

Päivällisellä Onnelan ravintolasalissa.

Saunajumppa,

*Illan yllä-
tysohjelma
Nurmijärven
Opiston itä-
maisen tans-
sin ryhmän
tanssiesitys.*

Kauniina nousi sunnuntai-aamukin ja herätte-
li Heiskaset seuraavaan helteiseen päivään. Ensi
alkuun nautittiin majatalon runsas aamiainen ja
joku ehti käydä virkistävällä aamu-uinnillakin.

Tämän jälkeen Heiskaset kokoutuivat turpa-
käräjille Onnelan aurinkoiselle terassille. Seuran
uusi hallitus oli hyvin kiinnostunut tietämään

millaista tekemistä jäsenistö haluaa sukuseural-
ta. Vastauksia ja evästeitä tulevaisuuteen saatiin
runsaasti puheenjohtaja Hannu Heiskasen alus-
tamiin aiheisiin.

- DNA-projektia laajennetaan ja annetaan
vastuu tutkimuksesta alan asiantuntijalle **Ari
Kolehmaiselle**.

- Seuran tulevia yhteisiä aktiviteetteja suunni-
teltaessa pinnalle nousi Heiskasten matkan jär-
jestäminen ensi kesälle. Suurinta kannatusta sai
Viron kierros ja hallitus ottikin asiasta onkeensa
ja alkaa selvittää kyseisen reissun järjestämistä.

- Muina asioina esiin nousi mm. paikalliset
Heiskas-tapaamiset niin sukulaisten, kuin paik-
kakuntakohtais-tenkin tapaamisten muodossa.

Kulku suunnattiin tämän jälkeen kohti läheis-
tä Lotta Svärd Säätiön ylläpitämää Tuusulan Lot-
ta-museota. Paikka on perinteitä kunnioittavasti
ja ammattitaitoisesti hoidettu erikoismuseo, joka
tallentaa ja esittelee elävästi Lottien historiaa ja

Nuorta väkeä oli ilahduttavasti paikalla.

Turpakäräjillä Onnelan aurinkoisella terassilla.

*Heiskasia
Lotta-museolla.*

perinnettä. Saimme siellä asiantuntijan opastuksella hienon esittelyn museosta ja sen toiminnasta. Tutustumiskierroksella museosta löytyi kaikkea mielenkiintoista, kuten aito Pikkulotan asu, joka kuului aikoinaan entiselle puolustusministerillemme Elisabet Rehnille. Autenttisen lisän tunnelmaan toi mukanaamme ollut ihka elävä Pikkulotta Heiskasten omasta rivistä Sinikka Pylkkänen.

Havainnollisen museokierroksen jälkeen nautimme paikallisessa Lottakanttiinissa maittavan lohikeiton lounaaksi, kahvien kera.

Sitten olikin jo aika kiiruhtaa kohden kansallsäveltäjämme **Jean Sibeliuksen** kotitaloa Ainolaa kohti. Kuntarajan toisella puolella Järvenpäässä sijaitseva säveltäjämestarin kotitalo on siinä asussaan, jossa se oli Jannen eläessä. Saimme kuulla siellä kiehtovan elämäntarinan Sibeliuksen perheestä ja mestarista itsestään. Sibeliuksen perhe asui Ainolassa kaikkiaan 60 vuotta. Arkkitehti **Lars Sonckin** suunnittelema Ainola valmistui vuonna 1904.

Heiskasten tämänvuotisen tapaamisen varsinainen ohjelma päättyi ja tämän jälkeen joukko hajaantui omille kotikonnuillensa. Kaikkiaan voi todeta sukukokouksen ja juhlan onnistuneen mainiosti. Järjestelyistä päävastuun kantaneelle juhlatoimikunnalle ja sen tomeralle vetäjälle Orvokki Weckströmille lankeaakin siitä suuri kiitos. Pääkaupunkiseudulla pitkästä aikaa järjestetty tilaisuus toi Heiskasten toimintaa tunnetuksi monille aiemmin seuratoimintaan osallistumattomille ihmisille ja idyllinen Majatalo Onnela osoittautui oivalliseksi sukujuhlien pitopaikaksi.

Teksti: Eija ja Hannu Heiskanen.

Kuvat: Bo Weckström, Hannu Heiskanen

Heiskasia Ainolan pihalla.

Pikkulotan puku ja Pikkulotta Sinikka Pylkkänen o.s. Heiskanen.

Mihin klaaniin Heiskaset kuuluvat? – osa 2

Heiskasten sukulehti nro 3.2014 sisälsi otsikkokysymykseen liittyvää pohdintaa. Mitä reittiä ovat Heiskaset tulleet 1500-luvun asuinsijoilleen Joroisiin ja Rantasalmelle? Ovatko eri Heiskas-sukuhaarat sukua toisilleen? Voisimmeko nykyaikaisin DNA-testein löytää vastauksia näihin kysymyksiin?

Sukuseuran hallitus päätti syksyllä 2014, että teetetään viisi Y-DNA67 –tutkimusta. Niinpä ryhdyttiin oitis etsimään sellaisia sukuhaaroja, joista tutkimuksen voisi aloittaa. Joroisissa asui jo 1500-luvulla ja vielä 1600-luvullakin useita Heiskas-perheitä. Juvan Vesikansan neljänneskunnassa mainitaan Mikko Heiskanen ja Joroisten neljänneskunnassa Pekka, Heikki, Olli, Lauri, Tahvo ja Reko Heiskanen. 1600-luvun puolivälin jälkeen Heiskaset katoavat Juvalta, joten sitä linjaa emme voineet käyttää. Tiedämme kuitenkin, että jostakin tuli Rantasalmen Kangaslammin Rauhamäkeen Pekka Heiskanen vuonna 1592. Olemme arvelleet, että hän olisi ollut jonkun edellä mainitun Juvan Heiskasen poika, joka lähti etsimään uusia asuinsijoja.

Otimme siis Rauhamäen sukuhaaran tutkimuksemme peruslähdekohdaksi. Löysimme suoraan isälinjaa edustavan henkilön, Varkaudessa asuvan Arvi Heiskasen ja hän suostui testaukseen. Tulokset kertoivat sukuhaaran kuuluvan ns. itäiseen perimään, N-haploryhmään eli Niilonpojiksi kutsuttuun ryhmään. On tullu jääkauden sulaessa Siperian halki riistan perässä Karjalaan, josta edelleen kohti parempia kaski- ja metsästysmaita – ilmeisesti ensin juuri Juvalle.

Seuraavaksi kohteeksi valitsimme Porosalmen suuren sukuhaaran. On oletettu, että sen vanhin edustaja Tahvo Heiskanen olisi lähtenyt Rauhamäestä 1600-luvun puolivälissä ja soudellut etelään Haukiveden rannoille. Emeritus puheenjohtajamme Markku Heiskanen antoi näytteen ja tulos vahvisti olettamuksemme.

Porosalmen sukuhaara on samoja Niilonpoikia kuin Rauhamäen.

Rantasalmella on useita pieniä sukuhaaroja, joiden vanhin tunnettu esi-isä mainitaan vasta aivan 1600-luvun lopulla tai 1700-luvun alussa. Näistä valitsimme tässä vaiheessa Harjurannan 3. sukuhaaran – vuonna 1711 syntyneen Heikki Heiskasen jälkeläiset. Harjurannan 1. sukuhaaran vanhin esi-isä Matti Heiskanen oli asiakirjojen mukaan lähtöisin Rauhamäestä. Mutta olisiko myös Heikki? Hannu Ilmari Heiskanen Kuopiosta lähti mukaan testaukseen. Yhteys Harjurannan 3. sukuhaaran ja Rauhamäen välillä tuli todistetuksi.

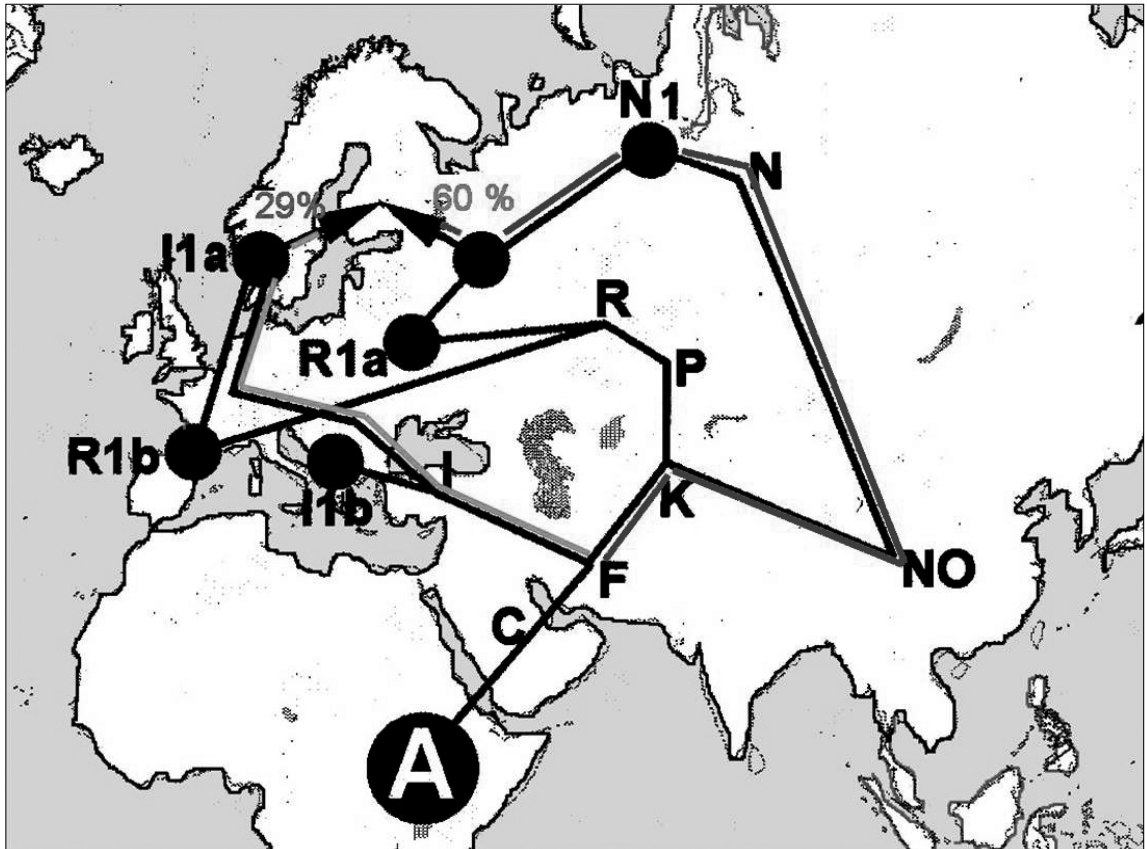
Maantieteellisesti hieman kauempana Rauhamäestä oli Syvänsin sukuhaaran ensimmäinen tunnettu asuinpaikka. On arveltu, että suku tuli Syvänsiin Joroisten Kerisalon kylästä joskus 1700-luvun alkuvuosina. Kouvolan Timo Heiskasella on suora isälinja vuonna 1684 syntyneeseen Matti Heiskaseen. Hänen testinsä osoitti, että Syvänsin sukuhaara on geneettiseltä etäisyydeltään kaikkein lähinnä Rauhamäen sukuhaaraa – siis Niilonpoikia myös syvänsiläiset.

Viidenneksi kohteeksi valitsimme Tuusniemen 1. sukuhaaran, joka on todella laaja vuodesta 1620 samoilla seuduilla pitkään asunut suku. Puheenjohtajamme Hannu Heiskanen oli itseoikeutettu testattava. Tulokset yllättivät. Tuusniemen sukuhaara kuuluu I-haploryhmään eli Iivarinpojiksi kutsuttuun joukkoon. Klaani on tullut suoraan Euroopan halki Skandinaviaan. Pitkään on asuttu Tanskan seuduilla, mutta sieltä on suunta sitten ollut Ruotsin kautta ensin länsirannikolle ja sieltä sisämaahan. Tällä hetkellä läheisin sukulainen DNA-testatuista löytyy Kestilästä 1600-luvun lopulta. Mutta mistä tuolle Tuusniemen Enonlahdessa vuonna 1620 syntyneelle Paavolle on tullut sukunimi Heiskanen? Yksi arvaus on se, että Enonlahden Heiskalaan on tullut vävy

jostakin Länsi-Suomesta ja ajan tavan mukaan hän olisi ottanut talon nimen sukunimekseen. Käytäntö oli toki varsin yleinen – erityisesti juuri Länsi-Suomessa.

Sukuseuran hallitus pohtii nyt jatkotoimenpiteitä – tutkimusten laajentamista ja syventämistä. Niistä saamme kuulla seuraavissa lehdissä.

Kaija Heiskanen

Noin 98 % Suomen nykymiehistä kuuluu johonkin Suomen neljästä yleisimmästä haploryhmästä.

Ne ovat N, I, R1a ja R1b. Eri ryhmien tuloreitit Suomeen näkyvät kuvassa.

Lähde: <http://www.kurrinsuku.net>

Heiskasten varhaispolvien tutkimus ja sukuhaarojen yhdistäminen

Tutkijan esittely

Olen erikoistunut 1500 - 1600-lukujen vaikeiden sukujuontojen selvittämiseen ja tutkinut erityisen paljon Savon, Keski-Suomen, Kainuun ja Pohjois-Karjalan aineistoa. Olen ratkonut kyseisen ajan asiakirjoista monia yllättäviä sukuyhteyksiä ja sukujen polveutumisia. Minulla on vahva paikallistuntemus Heiskasten asuinalueista ja olen tutkinut lukuisia muita sukuja samoilta seuduilta. Tällainen suvun varhaisvaiheiden selvitys on kuin suunniteltu minulle. Koulutukseltani olen Suomen historian maisteri (FM) ja opintojeni painotus oli perhe- ja sukuhistoriassa.

Suosituksiani voi kysellä mm. Nyyssösten sukuseuralta, eniten tutkimuksistani tietää sukututkimusvastaava Ari Kankkunen (040-825 3304, ari.kankkunen@saunalahti.fi). Sain loppuvuodesta valmiiksi mittavan selvityksen Nyyssösten suvun vaiheista vuosilta 1541-1721. Suvun aiemmat tiedot muuttuivat perusteellisesti kun syvennyin esipolviin tarkalla tutkimuksellani. Muita viime aikojen viime aikojen tutkimuksia ovat Ruuskasten ja Mustosten varhaisvaiheiden selvitykset. Työn alla ovat Väänästen, Eskelisten, Janhusten, Niskasten, Jalakasten, Vatasten, Kaurasten, Luostaristen ja Könönen-Koivupalo sukuseurojen varhaisvaiheita koskevat tutkimukset.

Tutkimustehtävä ja rajaus

Tutkimustehtävänä on Heiskasten suvun varhaisimpien vaiheiden ja sukupolvien selvittäminen 1500- ja 1600-luvulta ja sen myötä sukuhaarojen yhdistäminen toisiinsa sekä aiempien tutkimusaukkojen täyttäminen. Saamassani sukuhaarakalauksessa on myös monia 1700- ja 1800-luvulla syntyneitä esi-isiä jotka kaipaisivat yhdistämistä varhaisempiin Heiskasiin. Tämän tutkimuk-

sen osalta ne on ilmeisesti rajattava vielä pois ja keskityttävä 1500-1600-lukujen sukulinjojen rakentamiseen. Budjetti kasvaisi jos kirkonkirja-aika otettaisiin mukaan. Jos sukuseuralla on varaa budjetissa nyt tai myöhemmin olen valmis yhdistämään nuo kaikki Heiskasten sukuhaarat.

Kohteena on viiden pääsukuhaaran alahaarojen yhdistäminen ja pääsukuhaarojen yhdistäminen myös keskenään ja sukulinjausten tekeminen vanhimpiin Heiskasten kantaisiin. Pääsukuhaarat ovat Harjurannan, Joroisten, Leppävirran, Tuusniemen ja Ylä-Savon haarat.

Olen käynyt tutkimussuunnitelman laatimista varten Heiskasten suvun varhaisimpia vaiheita 1500- ja 1600-luvulta läpi ja tutkinut eri sukuhaaroja. Monet sukuhaarat kytkeytyvät jo nyt helposti aiempiin sukupolviin. Tutkimuksessa kannattaa lähteä liikkeellä vanhimmista asiakirjoista vuodesta 1541 ja käydä kaikki Heiskasten sukuhaarat vuosi vuodelta läpi. Kun lähten liikkeelle suvun tyvestä ja etenen kohti latvoja niin kaikki sukuhaarat tulevat paikallistettua ja säilyy kokonaiskäsitys suvusta. Jos taas lähten liikkeelle myöhemmistä sukuhaaroista ja etenen taaksepäin menee arvailuksi minne heitä pitäisi seurata. Näin tulee siis lopulta paljon enemmän työtä ja erityisesti turhaa työtä.

Mukana olisi myös analyysi Heiskasten DNA-tuloksista kun ne valmistuvat. Tarvitsisin tutkimukseen Heiskasten DNA-tulosten analysointia varten listat läheisimmistä osumista ja DNA-tulokset markkereineen.

Käytettävä lähdeaineisto

Vanhimmat tiliasiakirjat alkavat vuodesta 1541. Ne sisältävät mm. maakirjoja, kirkollisten verojen luetteloja sekä sakkoluetteloja. Nämä asiakirjat ovat tutkimuksen päälähteenä vuoteen 1635 asti jolloin alkaa läänintilisarja. Niitten sisältämä aineisto kattaa mm. henkikirjat ja maa-

kirjat. Minulla on Heiskasten asuinalueiden osalta aineisto ns. ”linkkiluettelona” koottuna muutamilta eri kyliltä muiden sukujen kohdalta joita olen tutkinut samoilta alueilta. Tätä tutkimussuunnitelmaa tehdessäni ja Heiskasiin tutustuessani kokosin jo Heiskasista vastaavalaista ”linkkiluetteloa”.

1620-luvulta alkavat ruodutusluettelot antavat paljon lisätietoa perherakenteisiin liittyen ja sisältävät joskus sellaistaakin tietoa mitä ei muissa asiakirjoissa ole, mm. satunnaisia ikätietoja ja perheenjäseniä joita ei muissa lähteissä tule esille. Ruodutusluettelot eivät siis käsitä vain sotilaita vaan koko seudun miesväestön tarkemmin lueteltuna kuin muissa lähteissä.

Tutkimuksen rakenne

Valmis tutkimus olisi kaksiosainen. Siihen kuuluisi artikkelinomaisen selvitys Heiskasten vaiheista ja lisäksi sukutaulukojen muodossa oleva esitys. Mukana olisi lähdeluettelo alkuperäisine nide- ja sivunumeroineen. Heiskasten sukuseura saa julkaisu-oikeuden tutkimukseeni, kunhan nimeni mainitaan tutkimuksen tekijänä.

Koska tutkimus tulisi tarjoamaan merkittävästi uutta tietoa, olisi Heiskasten suvun varhaisvaiheiden perusteellinen selvitys ensiarvoisen tärkeää. Selvitystyö on työläs ja vie runsaasti työtunteja.

Mitä Heiskasten sukuseura saa vastineeksi

Tutkimukseni tulee tarjoamaan Heiskasten polveutumisketjut 1500-1600-luvulta ja sukuhaarat kytkeytyvät toisiinsa. On ensiarvoisen tärkeää olla sukujuonnot kohdallaan, tiedot ja perheet oikein sekä irtonaiset sukuhaarat kytettyinä toisiinsa. Tarjoamani tutkimus on sellainen johon sukuseuran kannattaa panostaa. Tutkimus tulee tarjoamaan juuri sen mitä sukuseuralta toistaiseksi on puuttunut.

Heiskasten varhaisimmat juuret Joroisten ja Rantasalmen seudulla tulevat myös selviämään, samoin kuin DNA-tulosten analysoinnin myötä Heiskasten suvun ”synty” ja yhteydet muihin lähimpiin sukuihin.

Käytin jo runsaasti aikaa tutustuessani Heiskasiin tätä tutkimussuunnitelmaa laatiessani. Sain hyvän kuvan Heiskasten suvun vaiheista. Tutkimukselle on siis suuri tarve ja tulokset tulisivat olemaan tärkeitä ja erittäin mielenkiintoisia kaikille Heiskas-sukuisille. Heiskasten suku 1500-1600-luvun haaroineen linkittyy yhteen. Iso työ jää vielä odottamaan seuraavaa tutkimusta eli 1700-1800-luvun irtonaisten sukuhaarojen yhdistämistyö. Olen siihenkin käytettävissä. Tämän tutkimuksen myötä suvun varhaiset sukuhaarat saadaan kuitenkin kohdalleen ja ne luovat hyvän pohjan saada uudemmat sukuhaarat yhdistettyä myöhemmin. Myös Heiskasten DNA-tutkimuksen kannalta varhaisvaiheiden perinteinen sukututkimus on välttämätön ja ne tukevat hyvin toisiaan.

Mikkelissä 21.4.2015

Ari Kolehmainen

FM, sukututkija

Pohjolankatu 1 A 6

50120 Mikkeli

puh. 040-8306457

kolehmainen.ari@gmail.com

Onnela 15.–16.8.2015

Kesäkauden loppupuolla,
elokuisen keskiössä,
tuli koolle Heiskasia,
joukkonen sukulaisia,
majataloon Onnelahan,
Tuusulanjärven lähelle,
sukujuhlaa viettääksensä,
yhdessäkin ollaksensa.

Alkoipa sukkukokous,
virallisena peräti,
kun oli säännöt sellaisiksi,
ohjehiksi kirjattuina.

Kohta päättyipi kokous,
pää töksetkin kirjattuina,
toimisiksi koostettuina,
tulevaakin pohjustaen.

Alkoi juhla toisenlainen,
sukujuhlaksi sanottu,
kuultiin uutta selvitystä,
sukututkijan sanoilla,
missä geeneistä perimän,
löytyi yhteys suvulle,
vuotten menneitten ajoilta,
takaa vuosisatojenkin.

Keventyipi juhلاميeli,
aivanpa ilon tilahan,
tanhuujien tanssahtaissa,
kansanmusiikin sävelmin,
tyttöparin liikkueessa,
vauhdikkaastikin välillä,
mistä nautti juhla väki,
esiintyjätkin mukana.

Väliin siinä laulettaissa,
kaikui taidokas musiikki,
höysteenä runon säkehet,
riimin muotoon laadittuina.

Tuli myöskin tuttuiseksi,
hauskaksi välipalaksi,
nukketeatterin esitys,
näytelmä omaperäinen,
kuvaelmana rikaskin,
”dementiaakin” valottain,
näön heikon heijastaissa,
näytelmään lisäpiirtehen.

Tauko kohta virkistihä,
uuden ilmeen nostatteli,
pihajumpan puitteihissa,
rantasaunonnan parissa.

Koolla taas en oltaessa,
istuttaissa oottamassa,
yllättipä neitokaiset,
hunnutetut haaremnaiset,
tansseilla itämaisin,
asuilla koristeellisin,
liikkeilläpä joustavilla,
vavistuksin näytävillä.

Silmäruokapa herätti,
näläntunteen toisenlaisen:
perinneruoka kotoinen,
mau’ultansa maittavainen,
muikut kastikkeen keralla,
perunoilla höystettyinä,
saattoi kylläksi janoiset,
nälkäiset hyvin raviten,
kunnes nousi tiedon nälkä,
kilpailu savon sanoista,
kuka tunnistaa tavarat,
esineet tutut nimeltä.

Onpa vielä mainittava,
erikoisena todeta,
esittely pellavasta,
langan muotoon kehrättynä,
mitä kertoipi ikäinen,
vaimo vallan taitavainen,
välineillä mennehillä,
omanlaisilla tavoilla,
pitäin pasmatkin esillä,
langat vyyhtien asussa.

Sunnuntaihin siirryttäissä
sapattiin saavuttaissa,
tuli koolle Hieskasia,
”turpakäräjän” pariin,
missä uutta pohdittihin,
evästettiin hallitusta.

Paikka uusi Rantatiellä,
Lottamuseon niminen,
kertoi vaiheet maamme
naisten,
lottien kovan elämän.

Päätös juhlapäiväselle,
Heiskassuvun juhlaselle,
koettiinpa Ainolassa,
Sibeliuksen kodissa,
missä nousi juhلاميeli,
kiitostunne hienonlainen,
Heiskasien yhteisöstä,
koosteesta sukuseurasen,
minkä lausuu kiitoksena,
ilomielen ilmauksin,
sihteeri suvun parista,
ottopoikasen osassa.

Jorma Heikkilä

Viimeisten veteraanien muistot

Heinäveden Heiskasten veljeksistä osallistuivat kaikki viisi poikaa, Erkki, Väinö, Otto, Uuno ja Onni Heiskanen, sotatoimiin. Me saamme olla kiitollisia, että neljä veljeksistä palasi rintamilta loukkaantumatta, lukuun ottamatta isääni Onni Heiskasta. Hän loukkaantui miinan raivauksessa pohjoisessa ihan sodan loppuvaiheessa. Hänelle jäi ikuiset arvet selkään ja jalkaa. Onneksi Heinävedellä on tehty mahtava työ, koottessa kirjan, ”Viimeisten veteraanien muistot”.

Kirjaan on tallennettu myös sukumme kahden vielä elossa olevan veteraanin Otto ja Uuno Heiskasten kertomukset. Kiitokset kaikille veteraaneille heidän tekemistään uhrauksista maamme puolesta

Kiitämme Martti Issakaista, hänen luvallansa saimme käyttää kirjan tekstiä lehdessämme.

*Pirjo Heiskanen
Heinävedeltä*

Otto Heiskanen, pioneeri

Talvisodan päätyttyä, maaliskuun viimeisenä päivänä, jouduttiin lähtemään sotaväkeen, koulutuspaikkaan Ilmajolle.

Kuuluimme pioneeriporukkaan, ajoimme polkupyörillä. Siinä oli Polvijärven ja Heinäveden miehiä. Oltiin Viipurissa pitkään ja pienemmällä porukalla tehtiin niitä hommia. Näkötornikin rakennettiin Kivennavalle. Siltoja tehtiin, korjattiin teitä, lapioitiin oja. Minä en miinoitushommissa ollut, puuhommissa ja semmoissa enemmän. Yhden kerran oltiin raivaamassa miinoja, mutta ei siinä monta päivää mennyt, sen verran että maistaa sai. Vaarallista hommaa. Yksi Heinäveden poika polkaisi miinaan, mutta parani siitä, pieni sattui se miina. Se oli kirkonkylän poika, Tuovinen Parkin takaa, kantapäähän sattui. Vankeja pitivät etupäässä raivaamassa siellä, niillä hautuutettiin myös kaatuneita – koukku niskaan, sillä vetivät hautaan. Yksi niistä vangeista haavoittui pahasti miinan räjähdyksessä ja rupesi huutamaan. Tulkki ymmärsi että se pyytää ampua hänet. Alikersantti ampui sen, veri pulpahti korkealle ja se haudattiin siihen.

Syvärillä käytiin. Siellä Syvärillä tehtiin rauhallisia hommia, tienkorjausta ja sellaista. Myö tehtiin siellä Syvärillä yksi silta, olikohan se tuo Pidman silta. Siellä Syvärillä ei ollut muistaakseni paljoa Heinäveden mie-

Suorasiuntaustykki asemassa Ihantalan maastossa kesällä 1944.

Teksti: Martti Issakainen

Sotahistoriaa tunteva asiantuntija: Matti Piironen

Haastattelut: Heinäveden lehti,
Heinäveden lukiolaiset ja kirjoittaja

Kuvat: SA-arkisto, Matti Piironen ja kirjoittaja

Graafinen suunnittelu, kansi ja taitto:
Pekka Utriainen, Heinävesi

Paino: Bookwell Oy, Porvoo 2015

joita sydämellisesti kiitän

ISBN: 978-952-67080-7-2

Kustantaja: Soisalo-kirjat, Heinävesi
Martti Issakainen
Tuomikuja 4
79700 Heinävesi
Puhelin: 044 2518771
e-mail: issakainen.martti@gmail.com
www.soisalokirjat.com

Kirjaa myyvät:
tekijä-kustantaja
kirjakaupat
Radio ja Kuva Ky, Heinävesi
Inkariikka, Heinävesi

Tuntemattomien sotilaiden haudat Kollaanmäellä.

Tämä kirja omistetaan

Veteraanien sukupolvelle, joka pelasti Suomen.
Sydämellisellä kunnioituksella tervehdimme
sodan kokeneita sisaria ja veljiä,
jotka vielä elävät keskuudessamme,
tai jotka jo ehtivät viimeiseen iltahuutoonsa!
He muistivat sodan, jokainen tavallaan, ehkä muistaen
virheellisesti tai unohtaen. Kumminkin heidän tarinansa
on osa kansakunnan yhteistä muistia.

*"... Ma ukon suulta sommitin
nää tarut laulun parteen,
yöt monet niitä kuuntelin,
kun päre hiihtyi karteen.
Ne korutont' on kertomaa,
ne ota, kallis synnyinmaa!"*

J. L. Runeberg

Ruokaa kuljetetaan etulinjaan huonoilla teillä ja metsäpoluilla miesten tekemillä purilaitilla. Kuva Nuijamaalta.

Uno Heiskasen sotamuistoja Kesäyö Murokalliolla

Synnyin 1923 Honkaniemellä. Suojeluskunnassa ei oltu, oltiin sen verran vasemmistolaisia. Ilmapiiiriin vaikuttivat vielä kansalaissodan mainingit ja 1930-luvun murheelliset tapahtumat, jotka Heinävedellä kärjistyivät traagisella tavalla. Mutta Talvisodan aikana kansa oli jo yhtenäinen. Muistan, kun veljeni tuli syksyllä 1939 kirkolta ja kertoi kahvilassa kuulleensa, että sota siitä tulee, ei mahda mitään. Jatkosodassa meitä palveli yhtä aikaa viisi veljestä.

Talvisodan aikaan tein 16-vuotiaana halkoja Honkaniemellä. Elokuussa 1941 kutsuttiin ikäluokastani 34 Heinäveden poikaa linnoitusjoukkoihin, ajokeiksi otettiin 30 hevosta. Meidät pantiin junaan Heinäveden asemalla ja jalkautettiin Leppäsylässä, missä sijaitti 7. divisioonan komentopaikka. Ajettiin hevosillamme päivämatka kerrallaan Laatokan rantatietä, yövyttiin kylissä, kunnes hyökkäys jatkui ja sen mukana edettiin kohti Syväriä.

Kyösti Heiskasen kertomus Siltamiehen sota

Olen Lammun kylän poikia Heinävedeltä. Läksin 27-vuotiaana pioneerina Talvisotaan rautatien töistä. Sotatyömaakseni tuli Ilomantsin Oinasalmi. Salmi oli siltansa takia tärkeä etappi naapurin ja kotimaan välillä. Kolme miestä asetettiin vahtiin sillalle, yksi heistä olin minä. Omissa kampeissamme kuljettiin vielä, pakkasen paukkui – kyllä osasikin paleltaa siinä sillalla vartiossa! Möhkön kaurasta sain hyönikkäät, jotka olivat unohtuneet evakkoreestä – onnekseni, sillä jalkani olivat jo lähellä paleltumista. Meillä ei ollut teltoja eikä mitään omia majapaikkoja. Taloihin jääneistä lihatuista löydettiin lihaa, jota sitten yöllä pajassa tikun nenässä paistettiin. Sillä tavoin yöllä elettiin, päivät pysyteltiin piilossa, koska naapuri oli ahkera pommittaja.

Työskentelin pioneerina toisten pioneerien joukossa, värkkäsimme tankki- ja jalkamiinoja, kaivoimme niitä maahan. On ihmetelty suomalaisten soturien urhoollisuutta ja selviytymistä vaikeissa olosuhteissa ylivoimaisen vihollisen edessä. Mielestäni monta kertaa oli kysymys järjen käytöstä ja uskalluksesta tehdä omia päätöksiä, eikä vain orjallisesti totella.

Oltiin Kuusenvaaraassa, tehtäväksi annettiin lähteä tekemään piikkilankaeste yöllä jäätyneen järven rantaan – vastarannalla väijyi vihollinen. Onneksi tulimme sitoneeksi hevoset puihin kiinni kauemmaksi rannasta. Pääsimme rantaan, kun valoraketti kohosi vastarannalta ja paljasti meidät viholliselle. Tuskin ennätimme ajatella, kun kiväärin luoteja alkoi sadella ympärillemme. Paikauduimme hanteen, pakkasen kiristynyt neljäänkymmeneen asteeseen, miehet avuttomina hangessa. – Sanoin, jotta myös lähetään nyt, minä otan vastuun. Jos jotain seurausta tulee, niin lähtepä henki vain minulta, mutta muilta säilyy. Selvitettiin takaisin ja kerroin asian kapteenille. Kapteeni tuumasi vaan, jotta menkää nukkumaan.

Toinen tapaus, jossa osoitimme jopa jäykkäniskaisuutta, tuli turhasta pökkuroinnista. Komppanianpäällikkömme lähti lomalle ja sijaiseksi tuli ruotsinkalainen luutnantti, oikein kopea mies. Se koetti opettaa kunniantekoa meikäläisille, mutta eihän siitä mitään tullut. Turhanaikainen kunnianteko ei sotajermulta meinannut onnistua. Luutnantti joutui antamaan periksi.

Heiskasten kirjapalsta

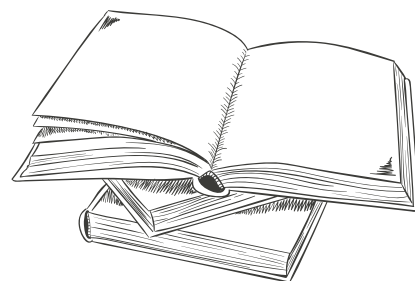
Ohessa arvioita Heiskasten kirjoittamista kirjoista ja sukuseuran kirjastosta. Lisäksi on kevyt aikakauslehtikatsaus Heiskasista erilaisissa lehdissä.

V. A. Heiskanen: Kävin tähtilipun maassa, 1946

Halusin lukea seuramme kunniajäsenen kirjan käynnistä Yhdysvalloissa. Kirja on julkaistu 1946, joten kirjakaupasta sitä ei taida enää saada. Antikvariaateista sitä saisi 5-6 euron hintaan ilman kansipaperia. Päätin toteuttaa lukuintoni kirjastosta ja pääkaupunkiseudun kirjastosta kirja löytyikin. Kirja oli varastokirjastossa, eikä hyllyssä suoraan otettavissa, mutta eipä se haitannut, kun tilasin kirjan kotikirjastooni ja sain sen käsiini. Kirjasta näkyi, että sitä oli luettu. Tuon ikäisessä kirjassa oli takana lainauslappu, johon oli kirjattu lainaajien nimet. Vuosina 1950-1954 oli lainaajia ollut 12 kappaletta.

Kirja kertoo tekijän ja hänen vaimonsa Kaarina Heiskasen matkasta USA:han. Matka oli yhdistetty työ- ja kulttuurimatka. Siihen sisältyi luentoja ja vierailuja niin yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa kuin amerikansuomalaisten kodeissa, työpaikoissa ja kokoontumispaikoissa. Matkan rahoitukseen osallistuivat Suomen Kulttuurirahasto, Yhtyneet Kuvalehdet ja WS-OY. Siihen aikaan tällainen matka ei ollut halpa, eikä sitä kannattanut tehdä nopeasti lentäen. Lentomatka Ruotsista olisi maksanut nykyrahassa noin 25 000 € ja laivamatkakin noin 12 000 €. Niinpä Heiskasetkin menivät laivalla, ja myös laivamatkaa kuvattiin värikkäästi ruokailuineen, matkustajaluokkineen ja laivan teknisine tietoineen.

Matkustaminen isossa maassa tapahtui tuohon aikaan pääasiassa junilla ja henkilöautoilla, bussiliikennettäkin oli ja lentoliikenne alkoi kilpailla pitkän matkan junien rinnalla. Junaliikennettä ja junia kuvataan paljon, koska se oli Heiskasten pääasiallinen tapa siirtyä kaupungista toiseen. Myös teitä kehutaan autoliikenne-

väylinä, olivathan ne tuohon aikaan toista kuin kotimaan mutkaiset hiekkatiet.

Teollisuuteen tutustuttiin paljon suomalaislähtöisten ihmisten työtehtävien myötä. Monessa olivat maanmiehemme olleet mukana ison maan rakentamisessa. Suomalaisperäisten ihmisten kodeissa vierailtiin paljon ja melkein joka talossa tietysti saunottiin. Jos ei kylvetty koivuvastalla, niin löytyipä korvike vaikkapa eukalyptuksesta. Hedelmänviljelyynkin tutustuttiin, olipa siellä suomalaisia kasvattamassa Sun Maid rusinoitakin. Myös uskonnollisissa yhteisöissä ja muissakin suomalaisyhdistyksissä vierailtiin. Suomalaisen ja myös amerikkalaisen arkielämää kuvattiin eloisasti.

Tieteellisiä tutkimuslaitoksia kuvailtiin ympäri maata. Ja tietenkin oli ison maan nähtävyyksiä: Luonnonnähtävyyksiä, kuten Grand Canyonia, jättiläispunapuita, tulivuoria ja muita luonnonpuistoja sekä suurkaupunkeja pilvenpiirtäjäineen, valtavine uudenaikaisine teollisuuslaitoksineen, metroineen jne.

Kirja on minusta mielenkiintoinen, kuvaa se aikaa yli seitsemänkymmentä vuotta sitten ja antaa hyvän mahdollisuuden vertailla mitkä asiat ovat muuttuneet ja mitkä pysyneet samankaltaisina.

Martti Joenpolvi: Villiminkit, 1995

Teos sisältää novelleja elämän eri aloilta. Novellikokoelman arviointi on hankalaa, ja lyhyt luonnehdinta vielä vaikeampaa. Siksi menenkin siitä yli, mistä aita on matalin, eli lainaan kirjan takakannen luonnehdintaa:

”Kahdeksan merkityksillä laadittua, pikku-piirteitä myöten tarkkaa novellia, joissa kevyt ja raskas, musta ja valkoinen, huumori ja totisuus lomittuvat. Tekijän piirrin on terävä ja sivellin mehevä. Lukijalle aukeaa piilotettuja merkityksiä ja mielikuvia kaikenlaisesta maailmanmenosta.”

Jos kaipaat rauhallista kerrontaa tavallisista tapahtumista ja niiden ihmeellisyyksistä, kannattaa tutustua kirjaan. Tämä on yksi teos tekijän laajasta ja palkitusta tuotannosta. Martti Joenpolvi on nokialainen miehisen ahdistuksen ja yksinäisyyden taitava kuvaaja, jonka laaja tuotanto, 23 teosta, käsittää romaaneja, novellikokoelmia. Tekijä on palkittu erilaisilla kirjallisuuspalkinnoilla vuodesta 1960 vuoteen 1996 ja hän on saanut valtion taiteilijaeläkkeen 1999.

Perttu Kähäri: Why do regional headquarters live and die?, 2014

Miksi aluepääkonttorit elävät ja kuolevat? Heiskasten sukuseuran hallituksen varapuheenjohtajan englanninkielinen väitöskirja, joka rakentuu neljästä tieteellisestä esseestä. Kirjassa kuvataan aluepääkonttoreita organisaatiossa, niiden tuottamaa lisäarvoa, aluepääkonttoreiden säilymistä ja menestymistä. Väitöstyö perustuu pitkäaikaistutkimukseen Suomessa sijaitsevista aluepääkonttoreista.

Aluepääkonttorit ovat dynaamisia yksiköitä ja sellaisina herkkiä muutoksille. Ne säilyvät, jos ne tuottavat lisäarvoa yritykselle. Aluepääkonttorit kuolevat, jos ne lakkaavat tuottamasta lisäarvoa, menettävät emonsa luottamuksen tai tapahtuu äkillinen muutos konsernissa tai ympäristössä.

Edellä oleva kuvaus on lyhennelmä väitöksen suomenkielisestä tiivistelmästä. Luin kirjan mielenkiinnolla, vaikka se ei olekaan ominta alaani. Itselleni syntyi uusia ajatuksia ja tuntui, että ymmärrykseni globaalien yhtiöiden toiminnasta ja niiden muutoksista syveni. Kirja ei ole mitään kevyttä lukemista, mutta sitä voi suositella aiheesta kiinnostuneille.

AIKAKAUSLEHTIKATSAUS Outi Heiskanen Astma & Allergia 1/2015

Kukapa meistä ei tunnistaisi akateemikko, professori ja taiteilija Outi Marjatta Heiskasta? Allergia ja Astma-lehdessä hän antaa kasvot astmalle. Koneellinen ilmastointi ja taiteen tekemisen mukanaan tuomat kemikaalit: hapot, tärpätit, kloori, ammoniakki ja raskasmetallit ovat varmasti ”edistäneet” astman puhkeamista. Toisaalta voi olla perinnöllistäkin taipumusta; isällä, tyttärellä ja yhdellä lapsenlapsella on todettu astma. Tauti ei ole kuitenkaan lannistanut taiteilijaa, vaan hän on elänyt täyttä elämää kierrellen muun muassa Intiassa ja Tiibetissä.

Outi, itsekin jo ikäihminen ja haluaa olla mukana vanhusten astman hallinnassa antamalla kasvot Allergia- ja Astmaliiton talvikeräykselle, jolla tuetaan vanhusten astmapotilaiden harrastus- ja vertaisryhmiä. Sinäkin voit osallistua keräykseen soittamalla keräysnumeroon 0600 13440 (10,01 €, 20,28 € tai 50,82 €) tai lahjoittamalla Allergia- astmaliiton tilille FI96 8000 1901 7904 45.

Mukavia ”eläkepäiviä” Lallukan taiteilijakodissa ja sitten kun vanhuus iskee toivepaikassa Vehmaan vanhainkodissa.

Kari Heiskanen, Materia 1/2015

Kari Heiskanen piti 26.11.2014 viimeisen luentonsa Aalto-yliopiston Kemian tekniikan korkeakoulun prosessitekniikan ja kierrätystekniikan professorina. Seuraavan kerran luennoi emeritusprofessori Kari Heiskanen. Näin kertoo Materia-lehti numero 1/2015. Lehti on ammattilehti, joka on suuntautunut geologiaan, kaivoksiin, louhintaan, rikastukseen, prosesseihin, metallurgiaan ja materiaaleihin. Kari Heiskanen on työskennellyt melkein kaikilla kyseisen lehden painopistealoilla alkaen Outokummun Vuonoisen kaivoksen prosessi- ja tutkimusinsinööristä päätyen erilaisten teollisuus-, tutkimus- ja opetustehtävien jälkeen professorin tehtäviin niin Aalto-yliopistossa kuin väitöskirjaohjaajaksi Kapkaupungin yliopistossa. Hän on ollut ilmeisen pidetty opettaja (saanut useampia hy-

vän opettajan tunnustuksia) ja todella arvostettu tutkija niin yritys- kuin yliopistomaailmassakin. Kari on perehtynyt materiaalien alkutuotannosta kierrätykseen, eli hän ymmärtää raaka-aineiden kestävän käytön merkityksen.

Kari kuuluu Heiskasten Suur-Pielisjärven haaraan (Heiskasten sukukirja taulu 125/48). Hänen isänsä oli geologi, joten poika jatkoi tavallaan isänsä viitoittamaa tietä.

**Perttu Kähäri, Helsingin
Sanomat 20.10.2014,
Talouselämä 9.10.2014, AALTO
UNIVERSITY MAGAZINE
12/2014, Heiskaset Heiskasten
sukulehti nro 3/2014**

Sukuseuramme varapuheenjohtajan väitöstilaisuus noteerattiin lehdistössä laajasti. Talouselämä mainosti väitöstilaisuutta edellisenä päivänä kuvaten lyhyesti väitöskirjan sisältöä Pertun tiedotteen mukaisesti. Helsingin Sanomissa oli 20.10.2014 noin puolentoista sivun juttu otsikolla ”Vastuut lähialueista hupenevat” suuren kuvan ja grafiikan kera. Aalto-yliopiston tiedotuslehdessä oli myös lyhyt esitys väitöskirjan sisällöstä. Ja tietenkin aina ajankohtainen sukuseuramme jäsenlehti kertoi tilaisuudesta.

KIRJAPALSTA

Kesäaika on hiljaista, silloin ehtii lukea kirjoja, paitsi eläkeläiset, joilla on aina kiireitä. Yhdellä viikolla on hammaslääkäri, toisella parturi, sitten on sukukokouksia, lastenlasten hoitoa, miniän valmistujaisjuhlia ja vaikka mitä muuta. Lukemaan ehtii tietysti aina, mutta kun tulee luettua muutakin kuin Heiskas-kirjoja.

Alla kuitenkin muutama sana niistä Heiskasiin liittyvistä kirjoista, jotka olen viime aikoina lukenut.

Ensimmäinen kirja on Heiskasten sukuseuran kirjastosta, josta se osui käteeni luetteloidessani kirjoja.

Vilho Rantasen kirja Aatu Heiskasen elämänrata kuvaa saarnamiehen 30-vuotista aher-

rusta julistamassa sanaa ympäri Suomea etelästä aina Lapin perille. Aatu syntyi köyhään, uskonnolliseen maalaistaloon, muutti aikanaan Helsinkiin kirjansitojan oppiin ja tutustui niin kotonaan kuin työelämässäänkin eri uskonnollisiin liikkeisiin. Helsingistä hän siirtyi Kannakselle, jossa tapasi tulevan vaimonsa Anna-Marin.

Kannaksella Aatu myös ryhtyi saarnaajaksi. Saarnaajan työ vei hänet ympäri maata. Hän saarnasi yli kolmessasadassa kirkossa. Vain joutui viiden poikansa kanssa hoitamaan taloutta.

Aatu toimi useissa uskonnollisissa liikkeissä ja hän pyrki yhdistämään näitä toistensa kanssa usein huonoissakin väleissä olleita ryhmittymiä. Rauhan saarnamies sai vuonna 1941 Kauhavalla.

Toisen kirjan muistan opiskeluaajaltani. Opiskelin sovellettua geofysiikkaa valmistautuakseni malminetsintätöihin. Meillä oli gravimetrian kurssikirjana **V.A. Heiskasen ja V. Meineszin kirjoittama Earth and its Gravity Field vuodelta 1958**. Vuonna 1970 kirjaa ei saanut ostettua mistään. Onneksi valokopiolaitteet olivat juuri tulleet opiskelijoillekin käyttöön, joten kopioimme kirjaston kirjasta omat opuksemme. Tämä lienee ollut tekijänoikeuksia rikkovaa, mutta rikos lienee jo vanhentunut.

Opiskelimme ja tenttimme myös tämän kirjan. Sittenmin valmistuin, toimin 12 vuotta malminetsinnässä, vaihdoin alaa tietojenkäsittelyyn ja elämöidyin. Käyn kuitenkin Geologian tutkimuslaitoksen kirjastossa noin kerran kuussa ja keväällä huomasin hyllyssä kyseisen opuksen. Lainasin sen ja luin mielenkiinnolla. Kuinka paljon olinkaan unohtanut neljässäkymmenessä viidessä vuodessa. Kirja oli aikanaan alansa huipputeos maailmanlaajuisesti. Osa siitä on edelleen ajankohtaista. Toisaalta erityisesti geologia kehittyi juuri noina aikoina erityisesti laattatektoniikan (mannerten liikumisen) osalta valtavasti. Nämä muutokset eivät vielä näkyneet kirjassa, joten se on tietysti osin historiaa vanhoista ajatuksista ja opeista. Kirjaa voi suositella henkilöille, jotka ovat kiinnostuneet geodesian ja geofysiikan kehi-

tyksestä sekä V.A. Heiskasesta. Meitä ei taida olla montaa.

Kolmas kirja liittyy Heiskasiin nimensä puolesta, **Marko Tapio: Aapo Heiskasen Viikate-tanssi**. Romaanin päähenkilön nimi sitoo kirjan sukuumme. Minua on kiehtonut kirja aina välillä sen osuessa silmiin. Kesällä Sysmän kirjakyläpäivillä ostin vanhoja kirjoja ja sain tuon kirjan oikeastaan kaupanpäällisenä. Ja kesän myötä se siirtyi lukemattomien kirjojen kasasta luettujen joukkoon.

Aapo Heiskasen Viikatetanssi (1956) oli hänen läpimurtotoeksena. Aapo Heiskanen, maalta kotoisin oleva lääketieteen opiskelija on haavoittunut sodassa ja paennut sotasairaalasta. Pakkomielteet, syyllisyyden ja vierauden tunnot ja hallusinaatiotkin ajavat häntä, ja hän etsii ratkaisuja ongelmiinsa Rasvangan pitäjästä. Romaanin alussa Heiskanen saapuu kuorma-auton kopissa myöhäissyksyn yönä 1944 Rasvangan pitäjään ja asettuu asumaan aluksi hau-

tausmaan ruumishuoneeseen. Sittemmin hän asettuu asumaan kuolleen taistelutoverinsa kotikartanon heitteille jääneeseen sivurakennukseen. Aapo ystävystyy ennen kirjan alkua ja kirjan kuluessa nuoriin naisiin, mutta suhteet jäävät kevyelle asteelle ystävien ja muiden miesten viedessä neidot Aapolta. Ehkei Aapo halunnut tai uskaltanutkaan kiintyä vahvasti vastakkaisen sukupuolen edustajiin. Aikeinaan Aapolla tai Heiskasella, joksi kirjailija häntä jatkuvasti nimittää, on vuoronperään ottaa henki itseltään ja opiskella lääketieteen sisäänpääsykokeisiin. Romaanin lopussa selviää, kumpi aiheista onnistuu.

Marko Tapio tuntuu olleen 60 vuotta aikansa edellä. Nythän on melkein muotia kirjoittaa kirjoja sotilaiden ja muiden sodan ajan ihmisten sodan runtelemasta elämästä. Tämä kirja on kuitenkin aikalaismuistelu näistä syvistä ongelmista.

Voitto Heiskanen

Toimituksen palsta

Kyllä Heiskasia onnistui kun suven kauneimmat päivät olivat sukutapaamisemme aikaan. Saimme nauttia Tuusulan Rantatien kulttuurimaisemassa upeasta juhlasta ja esityksistä. Kiitos kuuluu toimikunnalle ja heidän aktiivisuudelle. Nyt syksy puskee päälle ja aamu-usva nousee järveltä.

Kuuntelin Elävästä arkistosta Simo Salmisen muistoja. Jäi mieleen hänen rotesti-laulunsa. Ensin meni salkku ja sitten taju vai älli, jotain sinne päin. Taitaa meidän poliittisesta syksystämme tulla vähän sen tapainen. Seurataan mielenkiinnolla asioiden kehitystä. So-

ta ja evakot ovat nousseet taas pintaan, näiden pakolaistulvien seurauksena. Katselemme televisiosta, kuinka porukka yrittää päästä sodan jaloista pois henkensä kaupalla. Meillä oli oma pakolaisvirta Karjalasta sodan jälkeen. Suomi on ollut ainoa maa, joka pystyi asuttamaan siirtolaisensa itse. Saamme elää turvallisessa maassa, muistammeko kiittää siitä tarpeeksi?

Toivotan kaikille rauhallista syksyä.

Eija Heiskanen

Tuusniemen Heiskaset vuosisatojen saatossa

OSA 24 • Hannu Heiskanen

Hannu Heiskasen jo yhdeksän vuotta jatkunut fiktiivinen jatkokertomus muinaisista Tuusniemen Heiskasista, jossa on kuitenkin ”tottuutta sitteeks”.

Tapahtui edellisessä jaksossa:

Ajan tavan mukaan piti taloon perustaa myös torppa ja kaukaa viisaasti hän sijoitti torppariksi talon avioituneen rengin Pekan. Myöhemmin torppa sitten siirtyisi Matin veljelle kompurajalkaiselle sotainvalidi Ierikalle.

Tuusniemen kirkon rakentaminen

Tuusniemen alue, johon runsasväkisen Heiskaspopulaation asuttama Enonsalon kyläkin kuului, oli määrätty muodostettavaksi omaksi kappelikunnakseen jo kuningas Kustaa II:n käskykirjeellä 11. tammikuuta vuonna 1781. Paikkakunnalla ei ollut kuitenkaan vielä kirkkorakennusta eikä pappiakaan. Kirkossa käytiin edelleen hankalan matkan päässä Kuopiossa, jonne oli suunnitteilla uusi mahtava ja kallis kivinen tuomiokirkko.

Nuukat tuusniemeläiset päättivätkin ajan olevan otollinen oman kirkon rakentamiselle. Ensiksi olisi kuitenkin päästävä yksimielisyyteen kirkon ja pappilan paikasta. Jokaisen kyläkunnan ihmiset olisivat tietenkin halunneet saada kirkon mahdollisimman lähelle omia asujaimistojaan. Juurikkamäkeläiset, joita enonsalolaisetkin lähellä asuvina tukivat, ehdivät jo kaataa ja ajattaa kirkkorakennuksen hirret valmiiksi Maunolanmäelle. Laajan Juojärven takaiset Tuusniemeläiset, joita tuntui kuitenkin olevan enemmistö, nostivat asiasta pitkän riidan, jonka aikana valmiit hirret ehtivät jo pilaantumaan käyttökelvottomiksi.

Lokakuun 22. päivänä 1797 pidetyssä kirkonkokouksessa päästiin lopulta yksimielisyyteen kirkon paikasta. Paikaksi valittiin keskeinen

Tuusniemen kylä, josta oli jo jonkinlainen kärrytieyhteys Kuopion emäkirkkoon. Karjalasta, Liperistä päin tuleva kärrytie ei kulkenut siihen aikaan vielä Tulusniemen halki, vaan Ohtaan-salmen ja Rikkaveden kiertäen Maarianvaaran ja Kaavin kautta Melalahteen ja siletä Kuopioon. Tuusniemihän ei ollut vielä itsenäinen seurakunta, vaan Kuopion emäseurakunnan alainen, sen pappilaan kymmenyksensä maksava kappelikunta, johon oli mahdollista palkata oma kappalainen.

Samaisessa kirkonkokouksessa annettiin kirkon rakentaminen rakennusmestari **Juho Karp-pisen** johtoon ja myös pappilan ostoa varten annettiin rahat uskottujen kuudennusmiesten käyttöön. Seurakuntalaisten tuli toimittaa kiviä kirkon runtia eli perustuksia varten, joita ruvettiin laskemaan jo samana syksynä. Myös hirsii tuli kunkin toimittaa verolukunsa mukainen määrä salvottuna ja sopivan mittaisiksi katkottuna.

Työ edistyi verkalleen ja kesti kaikkiaan useita vuosia. Vuosisadan vaihtuessa, syksyllä 1800 kirkossa oli kuitenkin jo vesikatto päällä ja kirkonkokous voitiin ensi kertaa pitää uuden oman kirkon tiloissa.

Myös Matti, Erkki ja Pekka ahkerivat talvisessa tukkimetsässä. Puut kaadettiin siihen aikaan vielä kirveellä ja vedettiin kokonaisina tukkeina pihaan tapuliin kuivamaan. Kevääl-

Autenttinen kuva Tuusniemen ensimmäisen kirkon rakennustyömaalta syksyltä 1799. Edessä selin Matti Heiskanen, ylhäällä oikealla Ierikka ja Pekka sekä muita hanslankareita.

lä hirret kuorittiin ja veistettiin muotoonsa piilukirveellä.

- *Ompaa vua virahahtanneet pettäet mahottomam pitkiks*, totesi Heiskas Ierikka puun juurella ylöspäin katsoessaan.

- *Eiköön pietä kohta pien huiluuholli*, totesi isäntä Matti veljelleen, hikeä otsaltaan pyyhkien.

- *Soppii mulle ku orj tamma selekää*, vastasi Erkki leikkillisesti.

- *Vua jo pittää olla mahottoman huluppeita hirsijä sille rakennusmestoojalle, eiköön tuota lyhemmättii oes piisanna tiältä helevetin kaukoo vettee jykältee. Oes vuan kyläläiset tuoneet pisimmät puut, nehän pirut sen kirkonnii sinne helevetin kuuseen halusvat tehä kouhoella*, Matti purpatti justieratessaan yli viisimetristä tyvitukkia reen pankolle.

- *Just jullilleen veljsein, melekoset o' hirsinkerit. Se o' Herran huoneeseen piäsy nykysin kovan työn takana kööhälle*, lisäsi tähän Ierikka, joka huonojalkaisena oli laitettu ajomiehen hommiin.

Keväällä kotipihalla hirsiiä veistettäessä käytiin seuraavanlaista sanainvaihtoa Heiskasten kesken:

- *Yritähhä sinnäe Peku jollae kurilla kummaottoo niitä puita, vaekka outii semmonen kutjakkeen olone*, virnuili Matti torpparilleen.

- *Elähä ala Masa siinä konahtummaa. Mittee sitä röytämällä tehä ko vähemmälläi kerkijäp*. Uskalsi Pekka sanoa vastaan.

- *Persuksiin sinuva mokomoo vähnijöö pitäs räemästä*, kutmotteli tähän Ierikkakin.

Miesten välillä vallitsi sukulaisuussuhteesta johtuen välitön ja reipashenkinen huumori. Se antoi työhön puhtia ja vei ajatuksia vähän mukavammille raiteille raskaasta ja yksitoikkoisesta työstä.

- *Kyllä se tuo Yljtalo' Isäntä kätyrlööstään hyvän huolen pittääpi. Ottaap kyllä närälle, ko tulloo pappilaannii nii kommeet puitteet, ihan ku jossain kaapuntikartanoessa.*

- *Eiköön tuota vähemppii oes piisanna näelle syrjäkylille.* Jatkoι tähän Ierikka kuin samasta suusta.

Marian kuullessa poikansa äkeät moitteet jopa itse Ukkoherraa kohtaan saivat vanhan muorin tunteet pintaan.

- *Mittee ne poejat siellä lättyyttee ja noituup. Olokee vua ilolla jotta suahaa kirkko ies näennii likelle. Eehan tästä mää ku nylökyaeika juppastessa uuvella kirkolle, hän neuvoi purnaavaa pokaansa.*

- *Kyllähä sitä äetmuorj out oekeessa ja arvatkeeha mittee sen kaapunnin uuvan kivikirkon rakentaminen oes tullunna meillei maksammaa,* Erkki jatkoι asiantuntevasti. Tosin hän ei tiennyt, että myös Tuusniemeläisten oli kannettava tulevaisuudessa kortensa kekoon myös emäseurakunnan kirkkohankkeeseen. Semmoista se elämä on.

Jatkuu seuraavassa numerossa...

Murresanojen selvennöksiä:

<i>Kuudennusmies</i>	<i>Seurakunnan uskottu mies (maallikkojäsen)</i>
<i>Runti</i>	<i>Rakennuksen kivijalka</i>
<i>Virahtoo</i>	<i>Kasvaa</i>
<i>Pettäe</i>	<i>Petäjä, mänty</i>
<i>Huiluuholli</i>	<i>Tauko, lepohetki</i>
<i>Huluppee</i>	<i>Komea, näyttävä, tilava, avara</i>
<i>Rakennusmestooja</i>	<i>Rakennusmestari</i>
<i>Vetee jykältee</i>	<i>Vetää vaivalloisesti</i>
<i>Kouhoilla</i>	<i>Hienostella, ylvästellä, keikaroida</i>
<i>Justierata</i>	<i>Asetella</i>
<i>Hirskinkerit</i>	<i>Lahjoitushirsien vedättäminen, hirsitalkoot</i>
<i>Kurilla</i>	<i>Konstilla, keinolla, jollakin tavalla</i>
<i>Kummaottoo</i>	<i>Lyödä, hakata</i>
<i>Kutjake</i>	<i>Saamaton vetelys (yleensä mieshenkilö)</i>
<i>Konahtua</i>	<i>Käskeä, määrällä (kovaäänisesti)</i>
<i>Tehhä röytämällä</i>	<i>Tehdä ahneesti, sinnikkäästi, rynnimällä.</i>
<i>Vähniä</i>	<i>Tyhjänpäiväinen suunsoittaja</i>
<i>Kutmottoo</i>	<i>Nauraa ilkeämielisesti</i>
<i>Yljtalo' Isäntä</i>	<i>Jumala</i>
<i>Kätyrj'</i>	<i>Apulainen, seuraaja</i>
<i>Ottoo närälle</i>	<i>Suututtaa kiukustuttaa</i>
<i>Kaapuntikartano</i>	<i>Kaupunkitalo (maalaisen mielestä ylihieno rakennus)</i>
<i>Lättyyttee</i>	<i>Puhua jonneinjoutavia</i>
<i>Noitua</i>	<i>Kiroilla</i>
<i>Nylökyaeika</i>	<i>Lyhyt aika, nopeasti kuluva</i>
<i>Juppasta</i>	<i>Kävellä, kulkea</i>

Tavvoo savvoo

Sukutapaamisen iltaohjelmassa oli suosituksi osoittautunut Savon kielen murreosanakisa. Jatkakaamme esi-isiemme murteeseen perehtymistä näin lehden palstalla.

Alla olevassa lomakkeessa on lisää visaisia murreanoja. Pyri vastaamaan mahdollisimman moneen kohtaan oikein (vain yksi ras-

ti/kysymys) ja lähetä vastaus minulle postilla tai sähköpostilla lokakuun loppuun mennessä. Oikeat vastaukset selviävät tämän vuoden viimeisestä Heiskaset lehdestä ja parhaiten pärjänneet palkitaan runsaskätisesti!

VASTAUSLOMAKE

Nimi: _____

Osoite: _____

Sähköposti: _____

1. Harasjta paskoo	a. ☐ Luoda lantaa navetassa b. ☐ Kokea epäonnistuminen c. ☐ Tyhjentää ulkokuusi	6. Ottoo völjyyn	a. ☐ Ottaa maksu, palveluksesta b. ☐ Suututtaa, kiukustuttaa c. ☐ Ottaa mukaan, matkaan
2. Kouhake	a. ☐ Leuhka, tyhjätouhottaja b. ☐ Isokokoinen ihminen c. ☐ Tuumiskelija, mietiskelijä	7. Leipälinkku	a. ☐ Suu, huulet, purukopsa b. ☐ Taitettava linkkuveitsi c. ☐ Leivästä kiittäminen kumartaen
3. Muklaattoo	a. ☐ Pudottaa alas b. ☐ Puhua epäselvästi c. ☐ Tehdä äkkipäätä, arvaamatta	8. Pärtö	a. ☐ Sekalainen roska, jätetavara b. ☐ Piimäveli c. ☐ Seinänraossa palava päre
4. Ilimoja piisoo	a. ☐ Sää pysyy hyvänä b. ☐ Hengittäminen helpottuu c. ☐ Ilmoittaa, antaa ilmi	9. Sukmanni	a. ☐ Vilkas, sukkela ihminen b. ☐ Suklaanmakuinen jälkiruoka c. ☐ Sukulainen, omainen
5. Kutjuilla	a. ☐ Sairastella b. ☐ Pelleillä c. ☐ Naureskella	10. Vupelo	a. ☐ Saamaton, työssään avuton b. ☐ Asianajaja c. ☐ Pehmeä, kuohkea

Postita lomake osoitteeseen: Hannu Heiskanen
Kokkomäenkuja 11
48410 Kotka

tai sähköpostilla: hannu.h.heiskanen@kesko.fi

Lehdestä leikattua

8 Ajassa

PIELAVESI-KEITELE KESKIVIIKKONA 19. ELOKUUTA 2015

Ilve-lämpöpumpun suosio kasvaa

Ilma-vesilämpöpumpujen suosio on noussut tasaista tahtia viime vuosina.

KEITELEEN PRT-Sähkön yrittäjä **Rauno Heiskanen** ja **Arja Heiskanen** kertovat, että ilma-vesi- eli ilve-lämpöpumpujen kasvavan suosion taustalla on osaltaan se, että ne soveltuvat liitettäväksi pientalon olemassa olevaan lämmitysjärjestelmään. Öljyä tai polttopuuta kuluu talon lämmityksessä vähemmän, koska ilma-vesilämpöpumppu ottaa lämmitysenergian ulkoilmasta ja siirtää sen vesikiertoiseen lämmitysjärjestelmään. Erilaisten lämpöpumpujen asentaminen ja -korjaus näyttelevät nykyisellään suurta roolia PRT-Sähkön toiminnassa. *Kaislaana Hiltunen*

kuutta kuvaava E-luku ovat jopa pienemmät kuin kaukolämmön.

Tänä vuonna 30-vuotisjuhlavuottaan viettävässä PRT-Sähkössä lämpöpumpujen asennus aloitettiin 2008. Jo vuosia yrityksen palveluihin ovat kuuluneet myös kylmälaiteasennukset sekä aurinkopaneelijärjestelmät.

Omakotikohteiden lisäksi sähkö- ja putkitöitä tehdään kerros- ja rivitalokohteissa. PRT-Sähkö tekee myös tie- ja katuvalaistuksia.

Rauno ja Arja Heiskanen lisäsi PRT-Sähkö työllistää tällä hetkellä kolme asentajaa.

PRT-SÄHKÖN toimipaikka on ollut kunnan vuokratiloissa Yrittäjätienellä jo vuodesta 1993. Siihen asti Rauno hoisi yritystä kotona käsin. ~ 80-hyvän lopulla meillä oli lisäksi toimipiste Viit-

PRT-Sähkö on toiminut Keiteleellä jo 30 vuotta

Paljasjalkainen keiteleläinen Rauno Heiskanen aloitti yrittäjänä heti valmistuttuaan sähkövoimateknikoksi. Hän oli jo ehtinyt kartuttaa työkokemusta opiskelun ohessa Piela-Sähkössä ja urakoitsija Toivo Hämäläisellä, jonka toiminta jatkui yrityskaupan jälkeen PRT-Sähkönä. Yrittäjäpari Rauno ja Arja Heiskanen, lisäksi PRT-Sähkö työllistää tällä hetkellä kolme asentajaa. Rauno Heiskanen on yrittäjänä toimissaan suorittanut muun muassa putkiasentajan ammattitutkinnon ja kylmälaiteasentajan osatutkinnon. Arja Heiskanen on opiskellut merkonomiksi. PRT-Sähkössä on vuosien saatossa suorittanut oppisopimuksella neljä sähköasentajan ja yksi putkiasentajan ammattitutkintoa. Ammattitaidon päivittäminen ja henkilöstön kouluttaminen on osaltaan mahdollistanut toiminnan monipuolistamisen ja sitä kautta entistä laajemman palvelutarjonnan.

Osa asiakkaista on tuttuja jo vuosikymmenten takaa. Tuttavuus ja jatkuvuus ovat myös asiakkaan etu. Kilpailu on paikallaan, kunhan se on rehtiä ennen kaikkea asiakkaita ajatellen. Aina kannattaa pyytää tarjous myös paikalliselta yritykseltä, Heiskaset sanovat.

Keitele on Heiskasten mielestä yritykselle hyvä toimintaympäristö. Kunnassa pieniäkin yrityksiä kuunnellaan herkillä korvalla. Yleisellä tasolla julkisyhteisöillä on kuitenkin parantamisen varaa esimerkiksi tarjouspyyntöjen laadinnassa, jotta niihin ei tui muutoksia toisensa perään. Yrityksissä se aiheuttaa turhaa ajanhukkaa.

Teksti ja Kuva Heli Roivainen

Rauno Heiskanen kuuluu Pielaveden haaraan ja hänellä on Arja-vaimonsa kanssa kaksi poikaa Oskari ja Niilo.

∞ Kuolleita ∞

Kuva Matti Aulo

Radioteknikko

MATTI OLAVI AULO

s. 27.12. 1924 Tyrvääntö

k. 13.6. 2015 Helsinki

Tuusniemi 1 sukuhaara

Matti Aulo kuului Heiskasten Sukuseuraan puolisonsa **Rauha Orvokki Heiskasen** (Tuusniemen 1. haara) kautta. Rauha Heiskasen kuoltua vuonna 1992 Matti jatkoi jäsenyyttä sukuseurassamme. Usein hän osallistui seuramme kokouksiin ja järjestettyihin matkoihin. Heiskaset lehden alkunumeroissa oli vuodelta 1995 merkkipäiväkuva Matista, siis jo 20 vuotta sitten.

Matista oli myös suuri apu **Hannu Heiskaselle** hänen kirjoittaessaan kirjaa Tuusniemen Heiskasista. Matilta löytyi mm. ennen näkemättömiä valokuvia vaimonsa Rauhan äidin äidistä **Maria o.s. Miettisestä** vuodelta 1913. Lisäksi Matti piti läheistä yhteyttä Tuusniemen Heiskasiin ja vieraili aivan viime vuosiinsa asti säännöllisesti kesäisin Tuusniemen ”Hörrilässä”.

Laatokan Karjalaan teimme neljän päivän automatkan vuonna 2002. Tällä matkalla oli myös mukana sotiemme veteraaneja **Matti, Paavo Heiskanen** Siilinjärveltä ja **Laura Heiskanen** Jämsästä, elossa heistä on vielä Paavo 91-vuotias. Kesäretki Riikaan oli matkakohteena vuonna 2004 ja Hämeenlinnassa Suomen Tykistömuseolla vierailimme 2007. Sanottakoon, että Matti oli hyvin isänmaallinen ihminen ja hän osallistui aktiivisesti mm. veteraanitoimintaan.

Ylä-Savossa Runnin kylpylässä vietimme seuramme 45-vuotisjuhlaa. Lähdimme Helsingistä, **Matin** kyytiläisinä **Eija Heiskanen** ja minä matkaamaan kohti Runnia, paluumatkalla Mattia taisi alkaa hieman väsyttää ja ehdotimme Eijan kanssa, jospa vuorottelisimme kuljettajan paikalla, mutta tähän Matti ei suostunut. Jännittävä matkahan se oli.

Joskus Matilla oli pojanpoikansa **Toni** seurana ja avustajana matkoilla. Kuulemani mukaan autoa Matti ajoi vielä vuoden 2009 lopulle.

Työuransa Matti teki Posti- ja Telelaitoksen palveluksessa. Ammattiyhdistystoiminta kiinnosti häntä ja hän oli perustamassa mm. Telelaitoksen Teknikot ry yhdistystä, toimien vuosikautia yhdistyksen puheenjohtajana. Matti oli myös yhdistyksen kunniapuheenjohtaja.

Läheinen harrastus hänelle oli mökkeily, nykyisin omistamallaan vanhempiensa entisellä kotitilalla Tyrvännössä hänen kesänsä kuluivat mieluisasti. Lapsia Matilla oli kaksi **Arja** ja **Kari**. Lastenlapsia oli viisi ja heistä **Marista** ja **Tonista** on ollut esittely Heiskaset lehdessä numero 1/1999.

Kaipaamaan jäivät lapset perheineen.

Leena Heiskanen ja Hannu Heiskanen

∞ Kuolleita ∞

Kuva Vilho Heiskanen Sonkajärvi

Maanviljelijä

VILHO TUOMAS HEISKANEN

s. 20.12.1929 Sonkajärvi

k. 13.8.2015 Sonkajärvi

Vänninmäen sukuhaara 33

Monikymmenvuotinen seuramme jäsen Vilho Heiskanen menehtyi pitkänikäiseen vaikeaan sairauteen. Vilho syntyi yhdeksäntenä monilapsiseen Petter Juho

Heiskasen ja puolisonsa Reetta Heiskasen perheeseen. Lapsia perheessä oli kaikkiaan 13 joista poikia yhdeksän ja tyttöjä neljä. Elossa lapsista on vielä kolme Paavo, Pekka ja Erkki.

Maanviljelijänä luonnon moninaisuus kaikkienensa oli Vilholle rakas ja läheinen. Sonkajärven Metsänhoitoyhdistyksen jäsenenä hän osallistui lukuisiin metsäntaitokilpailuihin, menestyen niissä hyvin. Urheilu harrastuksena kuului Vilhon elämään oleellisena osana niin kesällä, kuin talvella. Piiritason juoksukilpailuissa etenkin 1500 ja 3000 metrin matkoilla hän ylsi lukuisiin voittoihin.

Työskennellessään Hankkijalla varastomiehenä ja siellä järjestetyissä henkilökuntakilpailuissa oli Vilho usein voittajien joukossa.

Aiempina vuosina veljensä Paavon ja Paavon puolison Aunen kanssa kolmikko oli tuttu näky seuramme tilaisuuksissa, niin pääkaupunkiseudulla, kuin maakunnissa.

Elämänsä perheettömänä miehenä eläneenä suku oli Vilholle rakas.

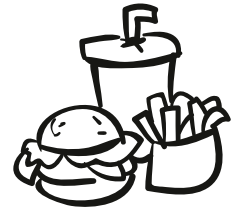
.

Leena Heiskanen

*Sukuseuramme kunnioittaa
joukostamme poistuneiden muistoa.*

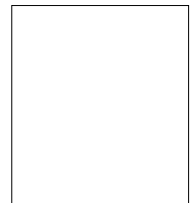
Savolainen mäkkärissä

Savolainen mäkkärissä

- Ja mitäs teille?
- Mitteepä tässä, kiitos vuan kysymästä.
- Tarkoitin siis, mitä te syötte?
- Purkkoo. Tästä on kyllä männä jo maku.
- Mutta mitä te tilaatte nyt?
- Savon Sanomia ja Aku Ankkoo, mutta nyt ottaesin hampurilaesen.
- Selvä. Ja minkähän hampurilaisen?
- No se on se systeemi, jossa on pihvi ja kaks kuorta. Pitäs teijän tiällä tietee.
- Syötkö täällä?
- Sillon tällön.
- Öh... siis syötkö täällä nyt tällä hetkellä?
- Purkkoo vieläkiin, mutta maku on männä jo.
- Puhun tilaamastasi hampurilaisesta. Tuleeko se mukaan?
- Kah, jos se vuan tahtoo.

- Siis otatko mukaan?
- Tule vuan, jos halluut.
- Selkeä kysymys: syötkö tilaamasi ruoan täällä?
- Onko siellä tilloo? Aattelin kyllä että tuolla pöyvässä...
- Hyvä on. Saako laittaa kaikki mausteet?
- Jos ne vuan mahtuu, vähän kyllä eppäelen.
- Eli: kaikkia mausteita vai ei kaikkia mausteita?
- Joo... vuan kanelin suap jättee poekkeen.
- Eipä sitä kyllä yleensä... no, kaikkia muita saa siis panna?
- No sepä oli aeka suora ja hävytön kysymys, hävetkee nyt vähäsen.
- Voi helvetti teidän kanssa!!!
- Vai niin, että tällasta palvelua. Taijanpa sitten jättee tilloomatta ja hakkee torilta muikkukukon.

HEISKASTEN SUKUSEURA RY

Jäsenrekisterinhoitaja

Voitto Heiskanen

Pajutie 8 H 1

02770 ESPOO

heiskaset

SEURAAVA LEHTI ILMESTYY joulukuussa 2015. Lehteen tarkoitettu aineisto pyydetään lähettämään 15.11.2015 mennessä päätoimittaja Eija Heiskaselle, Kumpulantie 1 A 20, 42100 Jämsä tai sähköposti: eija.heiskanen1@luukku.com.

JÄSENREKISTERI ASIOISSA OTA YHTEYS

Jäsenrekisterinhoitaja
Voitto Heiskanen
040 594 486
heiskaset.sukuseura@gmail.com

TUOTEMYynti

Bo Weckström
0400-953 563
bkw(at)suomi24.fi

Kaikki sukuseuraan ja Heiskasiin liittyvä aineisto teksteineen ja kuvineen on tervetullutta.

Sukuseuran arkistoon voidaan tallentaa Heiskasten suvun aineistoa: asiakirjoja, kirjeitä, valokuvia jne.

ARKISTOVASTAAVA

Voitto Heiskanen heiskaset.sukuseura@gmail.com

Heiskasten sukuseuran pankkiyhteys
Danske Bank FI13 8000 1100 7754 45

Seuran kotisivut
<http://heiskasten.sukuseura.fi>

Haluan liittyä jäseneksi Heiskasten sukuseuraan ☐

Jäsenmaksu vuonna 2015 on 27 euroa/ruokakunta.

Nimi: _____

Osoite: _____

Postinumero: _____ Postitoimipaikka: _____

Puh. _____ Sähköpostiosoite: _____

Kuulun Heiskaset-sukukirjan sukuhaaraan numero: _____

Syntymäaika ja -paikka: _____

Ilmoitan osoitteenmuutoksen ☐ entinen osoitteeni on yllä.

Uusi osoite: _____

Postinumero: _____ Postitoimipaikka: _____

Päiväys ja allekirjoitus: _____

Leikkaa ilmoitus katkoviivaa myöten ja postita tai ilmoita tiedot sähköpostitse osoitteella heiskaset.sukuseura@gmail.com

HEISKASTEN SUKUSEURA

Heiskasten sukuseura ry:n hallitus vuosiksi 2015-17

PUHEENJOHTAJA

Hannu Heiskanen

Kokkomäenkuja 11
48410 Kotka
0500 - 267 422
hannu.h.heiskanen@kesko.fi

Sukututkimusvastaava

Voitto Heiskanen

Pajutie 8 H 1
02770 Espoo
040 - 594 186
voitto.heiskanen@elisanet.fi
heiskaset.sukuseura@gmail.com

Jäsenrekisterinhoitaja, Kirjasto- ja arkistovastaava

VARAPUHEENJOHTAJA

Perttu Kähäri

Rajametsäntie 9 B
00620 Helsinki
040 - 774 8794
perttu.kahari@aalto.fi
Kotisivuvastaava

Paula Erama-Kuosmanen

Kajamontie 47
21290 Rusko
040 - 930 4909
heiskaset.sukuseura@gmail.com

SIHTEERI

Jorma Heikkilä

Rantatie 10 A 9
16300 Orimattila
03 - 778 6657, 040 - 763 5481
jorma.heikkila@pp.inet.fi

Aino Laakso

Jaskanpolku 4
04600 Mäntsälä
040 - 151 6969
ainolaakso@outlook.com

Orvokki Weckström

Ylitolantie 23
01800 Klaukkala
09 - 876 6119, 050 - 300 1602
orvokki.weckstrom@suomi24.fi
Perinnetietovastaava

Kauko Hotti

Putkolantie 62
77520 Haapakoski
0500 - 454 230
kauko.hotti@abs-hallintopalvelut.fi
Taloudenhoitaja

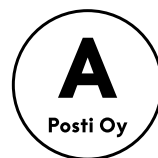
TOIMIHENKILÖ:

Bo Weckström

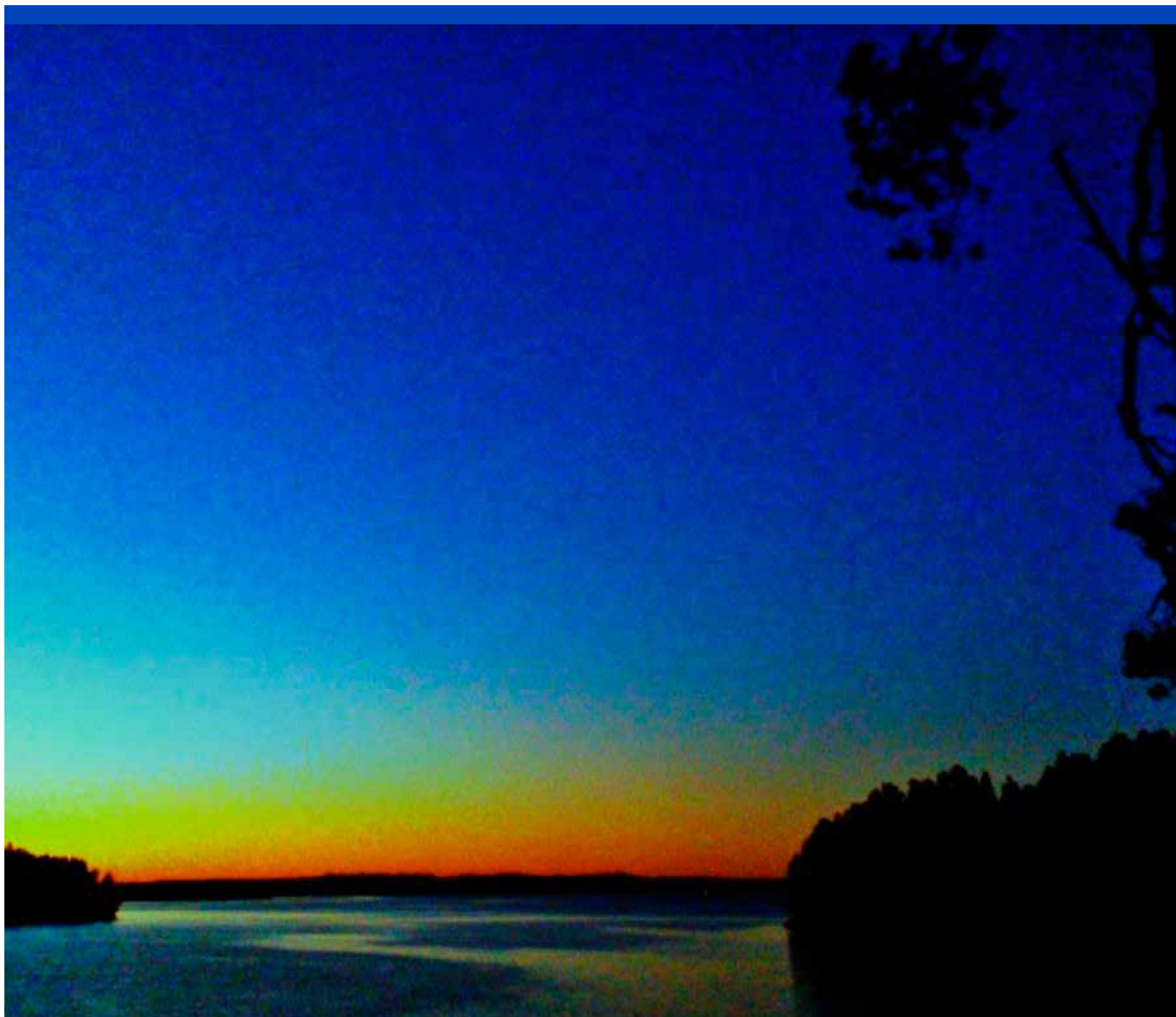
Ylitolantie 23
01800 Klaukkala
09 - 876 6119, 0400 - 953 563
bkw@suomi24.fi
Myynti- ja tuotevastaava

Eija Heiskanen

Kumpulantie 1 A 20
42100 Jämsä
040-559 7346
eija.heiskanen1@luukku.com
Toimittaja Heiskaset lehti

Posti Green

Ilta Tuusulanjärvellä.

Kuva: Vilho Heiskanen